

Impact of the New Entrance Examination System on Stakeholders

Suchada Bowarnkitiwong, Suwimon Wongwanich,
Auyporn Ruengtrakul, Aimorn Jangsiripornpakorn,
and Nuttaporn Lawthong

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the problems, impact, and satisfaction of the new entrance system and to propose the appropriate entrance system in the future. Samples consisted of 7 groups. They were (1) 4,287 students studying in Mathayomsuksa, (2) 1,062 students' parents (3) 545 teachers, (4) 90 instructors or administrators in public universities, (5) 616 freshmen in public or private universities, (6) 20 owners of tutoring institutes, and (7) 25 educators. The instruments were questionnaires and 2 interviewing forms. Descriptive statistics and inferential statistics were used to analyze the sample profile and their opinions. Finally, the results from 7 sources of data were synthesized.

The major findings were as follows:

1. The 6 samples agreed that the problems of the entrance system were at the middle level. The three highest problems were (1) the system made students focus on the entrance examination too much, (2) students and their parents got high stress, (3) the system made them spend more money to the tutoring institute.

2. The opinions of 6 samples agreed that the three most impact of the entrance system were on the competition for the good GPAX, students rushed their studying, and teachers rushed their teaching.

3. The three highest satisfaction of the 6 samples were to know the score before making the decision in choosing the faculty, to have a test twice a year, and to be able to select the highest score before applying to the university.

4. The 4 most important causes making students pass the entrance exam were knowing the score before making the decision in choosing the faculty, the study plan, the high school GPAX, and the practice on entrance examination questions.

5. The entrance system in the future should consist of 5 factors: the fundamental subject scores with the weight of 40%, the specific subject score with the weight of 20%, the aptitude test score with the weight of 18%, the high school GPAX with the weight of 12%, and the PR with the weight of 10%.

6. After synthesizing 7 sources of sample data, the proposed entrance system in the future could be concluded as follows: (1) having an independent organization in responsibility of the entrance system, (2) selecting factors are from 4 domains: cognitive domain, affective domain, skill domain, and health domain.

ผลกระทบของการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่ ที่มีต่อผู้เกี่ยวข้อง

สุชาดา บวรกิติวงศ์, สุวิมล ว่องวานิช, อวยพร เรืองตระกูล,
เอมอร จังศิริพรปกรณ์, และณัฐฐภรณ์ หลาวทอง

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหา ผลกระทบและความพึงพอใจจากการใช้ระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบัน และเพื่อเสนอรูปแบบการสอบที่เหมาะสมในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในอนาคต กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 7 กลุ่มคือ (1) นักเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 4,287 คน (2) ผู้ปกครอง 1,062 คน (3) ครู จำนวน 545 คน (4) อาจารย์หรือผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 90 คน (5) นิสิตหรือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน จำนวน 616 คน (6) ผู้ดำเนินการในสถาบันกวตวิชาจำนวน 20 คน และ (7) นักการศึกษา จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 3 ชุดคือ (1) แบบสอบถาม 1 ชุด (2) แบบสัมภาษณ์ 2 ชุด เครื่องมือทั้ง 3 ชุดนี้ใช้เก็บข้อมูล 6 กลุ่มไม่รวมกลุ่มนักการศึกษาซึ่งใช้การประชุมระดมความคิดเห็นประมาณ 3 ชั่วโมง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงบรรยายและสรุปอ้างอิง รวมทั้งการสังเคราะห์ข้อมูลจากทั้ง 7 แหล่งข้อมูล ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้เกี่ยวข้องทั้ง 6 กลุ่ม (ไม่รวมกลุ่มนักการศึกษาเนื่องจากไม่ได้ทำการสำรวจ) มีความเห็นว่าเป็นปัญหาที่เกิดจากการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาขณะนี้ เป็นปัญหาในระดับปานกลาง ปัญหา 3 อันดับแรก ได้แก่ เป็นระบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการสอบคัดเลือก เป็นระบบที่ก่อให้เกิดความเครียดแก่ผู้สอบและญาติพี่น้อง และเป็นระบบที่ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการกวตวิชา
2. ผู้เกี่ยวข้องทั้ง 6 กลุ่มมีความเห็นว่า ผลกระทบจากการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษา มีผลกระทบในระดับมาก ได้แก่ นักเรียนต้องแข่งขันกันเพื่อทำเกรด นักเรียนต้องเร่งเรียนให้ครบทุกเนื้อหาวิชาให้จบก่อนเดือนตุลาคม ครูต้องเร่งสอนให้ครบถ้วนตามหลักสูตรก่อนสอบเดือนตุลาคม และนักเรียนต้องตั้งใจเรียนทุกวิชา
3. ผู้เกี่ยวข้องทั้ง 6 กลุ่มมีความความพึงพอใจต่อการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในระดับมาก 3 อันดับแรกคือ การทราบคะแนนก่อนตัดสินใจเลือกคณะ การสอบมากกว่า 1 ครั้ง และการให้โอกาสผู้สมัครเลือกคะแนนครั้งที่ดีที่สุดจากการสอบมาใช้สมัคร
4. ปัจจัยที่ทำให้นักเรียนสอบผ่าน/ไม่ผ่านการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การทราบคะแนนก่อนตัดสินใจเลือกคณะ การวางแผนการเรียน เกรดเฉลี่ยสะสม และการฝึกทำข้อสอบเก่า
5. องค์ประกอบและน้ำหนักที่ใช้ในการคัดเลือกควรมี 5 องค์ประกอบได้แก่ คะแนนสอบวิชาหลัก น้ำหนัก 40% คะแนนสอบวิชาเฉพาะน้ำหนัก 20% คะแนนสอบวิชาความถนัดทางการเรียน (SAT) น้ำหนัก 18% เกรดเฉลี่ย (GPAX) น้ำหนัก 12% และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) น้ำหนัก 10% และควรมีผลการประเมินด้านคุณธรรมเข้ามาใช้ในการคัดเลือก ส่วนในด้านการจัดการ มีความเห็นว่าผู้รับผิดชอบในการจัดสอบคัดเลือกควรเป็นส่วนกลางหรือทบวงมหาวิทยาลัย
6. รูปแบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับประเทศไทย จากการสังเคราะห์ข้อมูลจาก 7 แหล่งที่เกี่ยวข้อง ได้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีองค์อิสระรับผิดชอบในการจัดสอบคัดเลือก องค์ประกอบที่ใช้ในการคัดเลือก ได้แก่ พุทธิศึกษา จริยศึกษา ทัศนศึกษาและพลศึกษา

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยได้ดำเนินการมา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2504 โดยครั้งนั้นมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ หรือมหาวิทยาลัยมหิดลในปัจจุบัน ได้ทำการสอบร่วมเป็นครั้งแรก มีสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ เป็นผู้ประสานงานและดำเนินการมาจนถึงปีการศึกษา 2516 ทบวงมหาวิทยาลัยจึงรับโอนงานสอบคัดเลือกมาจากสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา โดยได้จัดสอบปีละ 1 ครั้ง การตัดสินผลการสอบพิจารณาจากคะแนนรวมของแต่ละรายวิชาที่ใช้สอบในสาขาวิชานั้น ๆ (สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2537)

การประเมินผลการสอบคัดเลือกที่ผ่านมา พบว่าระบบการสอบที่ใช้อยู่ทำให้เกิดปัญหาที่สำคัญหลายประการ เช่น นักเรียนในระดับมัธยมศึกษามุ่งแต่เรียนกวดวิชาเพื่อให้สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้เท่านั้น โดยไม่สนใจที่จะศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมัธยมศึกษาแต่อย่างใด ผู้ที่สอบผ่านมีความรู้ความสามารถไม่สอดคล้องกับสาขาที่เรียน จำนวนผู้สมัครสอบมีแนวโน้มมากขึ้นก่อให้เกิดความกดดันและความเครียดแก่นักเรียนและผู้ปกครองอย่างมาก หลายคนเผชิญกับภาวะความวิตกกังวลและมีพฤติกรรมก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและครอบครัวของตนเอง นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดด้านเวลาที่ใช้ในการสอบ คือ จัดสอบเพียงปีละ 1 ครั้ง (กรมวิชาการ, 2540) ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้เสนอรูปแบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระบบใหม่ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรก เพื่อให้มหาวิทยาลัยหรือสถาบันได้ผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถและความถนัดตรงตามสาขาวิชาที่เรียน และประการที่สอง เพื่อส่งเสริมให้การเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นไปตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

แนวคิดการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระบบใหม่จึงเกิดขึ้น จากที่มีการสอบข้อเขียนวัดผลเพียงครั้งเดียว ก็เปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถสอบได้หลายครั้งเพื่อนำคะแนนที่ดีที่สุดมาใช้ โดยการนี้ทบวงมหาวิทยาลัย กรมวิชาการและกรมสามัญศึกษาได้ร่วมมือกันหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการสอบคัดเลือกใหม่ให้มีคุณภาพมากที่สุด การพิจารณาในระยะแรกได้ข้อสรุปว่าจะคัดเลือกจาก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ผลการสอบวิชาพื้นฐานทางวิชาการที่จัดสอบโดยทบวงมหาวิทยาลัย ผลการสอบวิชาชีพหรือความถนัดเฉพาะทาง ผลการสอบสัมภาษณ์และการตรวจร่างกาย ซึ่งได้เริ่มใช้ในปีการศึกษา 2542 (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2541) โดยมีรูปแบบและการให้น้ำหนักคะแนนจากองค์ประกอบต่อไปนี้

1. ร้อยละ 10 มาจากผลการเรียนตลอดหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่นักเรียนแต่ละคนได้รับ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ร้อยละ 5 แรกได้จากตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile

Rank: PR) จากโรงเรียนที่นักเรียนสังกัด และอีกร้อยละ 5 ได้จากการนำเกรดเฉลี่ยสะสม (GPAX) ไปแปลงเป็นคะแนนมาตรฐานให้อยู่ในโค้งปกติร่วมกับผู้สอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด

2. ร้อยละ 90 มาจากผลการสอบวิชาความรู้พื้นฐานวิชาการ และวิชาพื้นฐานวิชาชีพ
3. ผลการสอบสัมภาษณ์และการตรวจร่างกาย ไม่คิดค่าน้ำหนักคะแนน

ทบวงมหาวิทยาลัย ได้เริ่มใช้น้ำหนักคะแนนดังกล่าวจริงในปีการศึกษา 2543 และมีการรวบรวมประเด็นที่เป็นข้อดีของคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

1. มีการนำผลการเรียนระดับมัธยมศึกษามาร่วมพิจารณา
2. เปิดโอกาสในการสอบเก็บคะแนนวิชาหลักปีละ 2 ครั้ง
3. สามารถเก็บคะแนนที่สอบไว้ได้นาน 3 ปี
4. สามารถเลือกใช้คะแนนที่ดีที่สุดในการนำมาสมัครคัดเลือก
5. รับทราบผลคะแนนการสอบล่วงหน้า ทำให้มีโอกาสดัดสินใจเลือกคณะ/สาขา วิชาศึกษาต่อได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมมากขึ้น

จากการศึกษาติดตามปัญหาที่เกิดจากการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบนี้พบว่ายังมีปัญหาทั้งทางปฏิบัติและการยอมรับ จากข้อวิพากษ์วิจารณ์ของสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ (2540) ต่อระบบ entrance มีประเด็นที่เป็นเหตุผลทางวิชาการ 4 ประเด็น คือ

1. ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและโอกาสทางการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยยังไม่ได้รับการแก้ไข
2. ระบบคิดและวิธีการของระบบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบนี้ ไม่สามารถลดการกวดวิชาของนักเรียนได้ ตรงกันข้ามกลับเร่งให้นักเรียนเข้าสู่ระบบกวดวิชามากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งในอนาคต คาดว่าจะมีการกวดวิชา 3 ส่วน คือ การกวดวิชาหลักหรือความรู้พื้นฐานทางวิชาการ การกวดวิชาเฉพาะหรือความรู้พื้นฐานทางวิชาชีพและการกวดวิชาความถนัดทางการเรียน
3. มาตรฐานกลางจะเกิดขึ้นได้ยากเพราะความไม่เสมอภาคและเท่าเทียมกันระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่ กลาง เล็ก หรือโรงเรียนในเมือง กึ่งเมือง และชนบท
4. การเกิดระบบการสร้างและรายงานข้อมูลอันเป็นเท็จของนักเรียนทั่วประเทศ เพื่อให้นักเรียนในโรงเรียนนั้น ๆ มีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไปตามคุณสมบัติขั้นต่ำที่ทางมหาวิทยาลัย กำหนด

นอกจากนี้ สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ (2540) ยังได้สรุปประเด็นปัญหาเพิ่มเติม ดังนี้

1. การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่ ทำให้นักเรียนมีภาระงานสอบมากเกินไป

2. การเปลี่ยนแปลงการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไปสู่ระบบใหม่เป็นการสนองตอบต่อความต้องการของทางราชการ โดยขาดการคำนึงถึงความต้องการของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มปานกลางและกลุ่มอ่อน

3. เป็นระบบที่สิ้นเปลืองทั้งเวลา ค่าใช้จ่าย การจัดการสอบ และความเหน็ดเหนื่อยของนักเรียน

4. เป็นระบบที่ยุ่งยากเกินไปสำหรับนักเรียน

5. การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่มีการสอบหลายครั้ง จะทำให้นักเรียนมุ่งสู่โรงเรียนกวดวิชามากกว่าเดิม

จากมุมมองของนักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบนี้ จะเห็นว่าทุกฝ่ายต่างมีความวิตกกังวลในปัญหาที่เกิดจากระบบการสอบคัดเลือกโดยคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดจากระบบดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เสี่ยงสะท้อนดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นข้อสังเกตซึ่งอาจไม่ครอบคลุมปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งหมด รวมทั้งยังขาดหลักฐานเชิงประจักษ์ที่จะสนับสนุนหรือยืนยันความคิดดังกล่าว ทำให้คณะผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาสภาพปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นที่มีต่อผู้เกี่ยวข้อง โดยมีคำถามวิจัยครั้งนี้ว่า การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่ก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบอะไรบ้างต่อนักเรียน ผู้ปกครอง ครูในโรงเรียน อาจารย์ในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา นิสิตหรือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และสถาบันกวดวิชา เช่น ด้านการเตรียมความพร้อมของนักเรียน ด้านค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการกวดวิชา ด้านการประเมินคุณภาพของนักเรียน ด้านการวัดและประเมินผลในโรงเรียน ด้านคุณภาพของนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือก แนวโน้มการขยายธุรกิจกวดวิชาและความพึงพอใจที่มีต่อการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครูในโรงเรียน อาจารย์หรือผู้บริหารในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา นิสิตหรือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และสถาบันกวดวิชา เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดจากการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่

2. เพื่อศึกษาผลกระทบของการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่ที่มีต่อกลุ่มบุคคลต่อไปนี้ ได้แก่ นักเรียนและผู้ปกครอง ครูในโรงเรียน อาจารย์ในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา นิสิตหรือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และสถาบันกวดวิชา

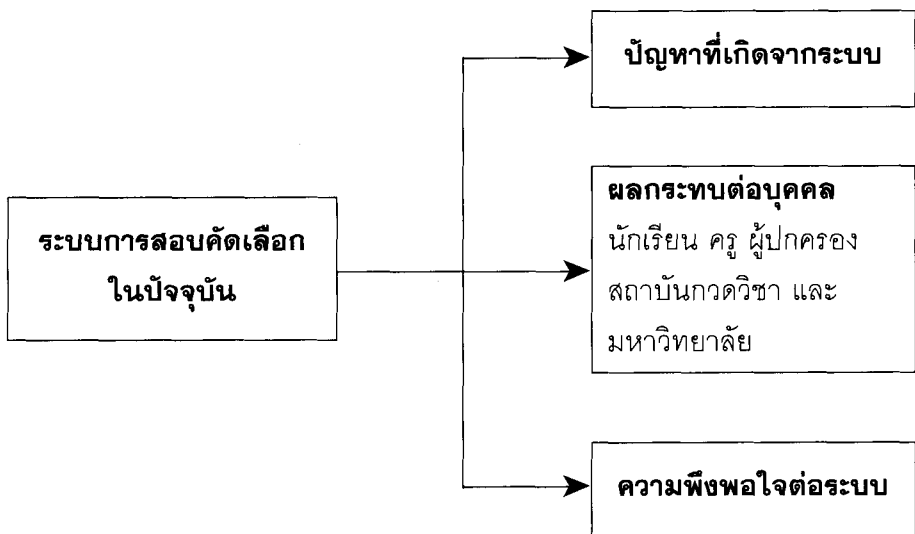
3. เพื่อศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ

4. เพื่อระดมความคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหา ผลกระทบที่เกิดขึ้นและนโยบายเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
5. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้นักเรียนสอบผ่านหรือไม่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
6. เพื่อเสนอรูปแบบที่เหมาะสมในการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

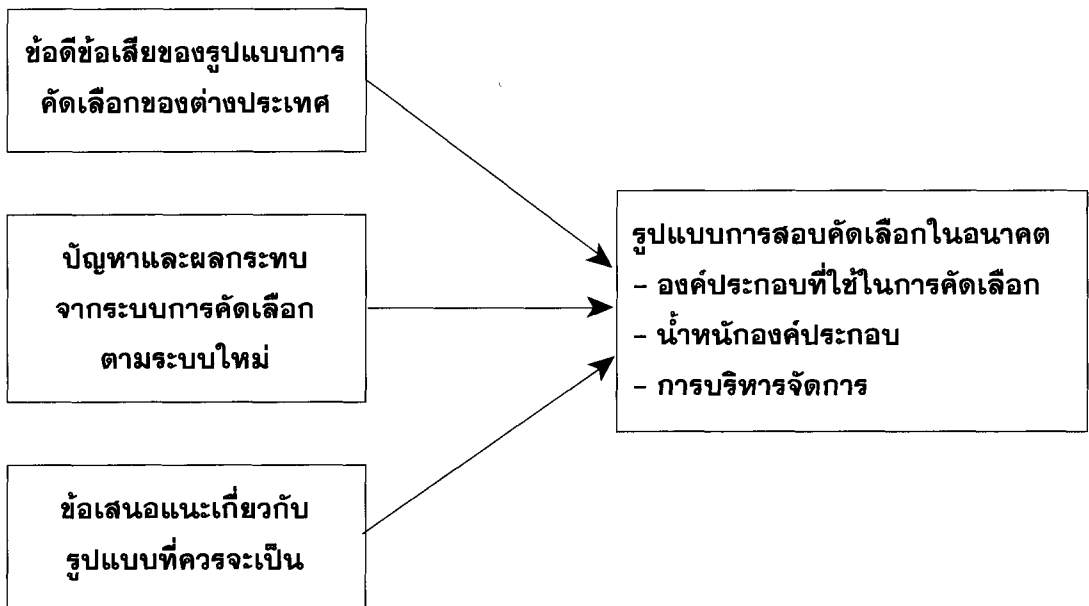
การวิจัยนี้จึงมีกรอบความคิดที่สำคัญ 2 ประการ กรอบความคิดแรก เป็นกรอบความคิดที่ใช้ในการศึกษาสภาพที่เกิดขึ้นจากการใช้ระบบการสอบคัดเลือกแบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ดังปรากฏในแผนภาพที่ 1.1 และกรอบความคิดที่สอง เป็นกรอบความคิดสำหรับการพัฒนารูปแบบการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยที่พึงประสงค์ดังปรากฏในแผนภาพที่ 1.2

แผนภาพที่ 1.1 แสดงกรอบความคิดของการวิจัยที่มุ่งศึกษาสภาพที่เกิดขึ้นจากการใช้ระบบการสอบคัดเลือกที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย ตัวแปรที่สนใจศึกษาในกรอบความคิดของการวิจัยนี้ประกอบด้วย ลักษณะและระดับของปัญหาที่เกิดจากระบบการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อระบบการสอบคัดเลือก

แผนภาพที่ 1.1 กรอบความคิดของการวิจัยเพื่อการศึกษาสภาพที่เกิดขึ้นจากระบบการสอบคัดเลือก

แผนภาพที่ 1.2 เป็นกรอบความคิดของการวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยในอนาคต ข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการกำหนดรูปแบบในการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยได้มาจากองค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ข้อดีข้อเสียของระบบการคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยของประเทศต่าง ๆ จะนำมาใช้เป็นหลักเทียบในการเสนอรูปแบบการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย โดยมีข้อมูลประกอบการพัฒนารูปแบบจากผลการศึกษิตตามกรอบความคิดของการวิจัยแรกเป็นฐานในการพัฒนาด้วย และแนวคิดของนักการศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในกำหนดรูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการสอบคัดเลือก

แผนภาพที่ 1.2 กรอบความคิดของการวิจัยเพื่อการพัฒนาารูปแบบการสอบคัดเลือกในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงบรรยายที่ใช้การเก็บข้อมูลด้วยวิธีผสม (mixed-method) โดยใช้วิธีการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ การวิจัยเชิงสำรวจ โดยการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มทั้งจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ และการใช้กระบวนการกลุ่มโดยการจัดประชุมระดมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้อง จากนั้นนำผลการวิจัยจากทุกตอนมาสังเคราะห์เข้าด้วยกัน การออกแบบการวิจัยครั้งนี้กำหนดขั้นตอนการวิจัยที่จะทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศแบบครบถ้วนสมบูรณ์ โดยแบ่งระยะการศึกษาออกเป็น 2 ระยะ ระยะ

แรกเป็นการสำรวจสภาพที่เกิดขึ้นจากการใช้ระบบการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยตามระบบใหม่ โดยศึกษาจากกลุ่มนักเรียนและผู้ปกครองซึ่งมีบุตรหลานผ่านการสอบคัดเลือกตามระบบใหม่ ระยะที่ 2 เป็นการศึกษาเต็มรูปแบบ โดยการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เข้าใจสภาพบริบทที่เกิดขึ้นกับระบบการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยและบทเรียนจากต่างประเทศเพื่อใช้เป็นหลักเทียบในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้มาตรฐานสากลและเป็นไปตามหลักวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา จากนั้นศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการปรับปรุงระบบการสอบคัดเลือกให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของเมืองไทยโดยมีข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสารประกอบ ข้อมูลเหล่านี้ได้นำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการสอบคัดเลือกที่ควรจะเป็น และท้ายที่สุดได้มีการทดสอบรูปแบบการสอบคัดเลือกที่พัฒนาขึ้นโดยใช้การวิพากษ์จากผู้เกี่ยวข้อง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้มี 7 กลุ่ม ได้แก่ (1) นักเรียนที่เข้าสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่ในเดือนเมษายน 2544 จำนวน 1,197 คน และนักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 3,090 คน (2) ผู้ปกครองนักเรียนที่สอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่ในเดือนเมษายน 2544 จำนวน 220 คน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผู้ปกครองนักเรียน 1,197 คน และผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ในปีการศึกษา 2544 จำนวน 842 คน (3) ครูในโรงเรียนที่สอนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 545 คน (4) อาจารย์หรือผู้บริหารคณะวิชาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 90 คน (5) นิสิตหรือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สังกัดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน จำนวน 616 คน (6) ผู้ดำเนินการในสถาบันกวดวิชาที่เปิดสอนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 คน และ (7) นักการศึกษา จำนวน 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 3 ชุดคือ (1) แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา ผลกระทบ ความพึงพอใจของการสอบคัดเลือก และรูปแบบการสอบที่เหมาะสม โดยเก็บข้อมูลจากนักเรียน ผู้ปกครอง ครูในโรงเรียน อาจารย์มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา และนิสิตหรือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 (2) แบบสัมภาษณ์ปัญหา ผลกระทบ ความพึงพอใจของการสอบคัดเลือกและรูปแบบการสอบที่เหมาะสม โดยเก็บข้อมูลจากสถาบันกวดวิชา (3) แบบสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเพิ่มเติมจากแบบสอบถาม จากกลุ่มนักเรียน ครู อาจารย์หรือผู้บริหารมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา และนิสิตหรือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน และ (4) เทปบันทึกการประชุมระดมสมองนักการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย (1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (2) วิเคราะห์การเท่ากันของสัดส่วน k สัดส่วน โดยใช้ χ^2 - test (3) ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของค่ามัธยฐานระหว่างกลุ่ม โดยใช้สถิติ Kruskal - Wallis test และทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยฐานรายคู่ภายหลัง (Post hoc Comparison) ด้วยวิธีการของ Kruskal - Wallis test สำหรับข้อมูลไม่ต่อเนื่อง (4) ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง (Post hoc Comparison) ด้วยวิธีการของ LSD สำหรับข้อมูลต่อเนื่อง (5) วิเคราะห์เนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ และ (6) สังเคราะห์ข้อมูลจากทั้ง 7 แหล่งข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ 6 กลุ่ม พบว่าข้อมูลที่เก็บได้จริงทั้งหมดเป็นดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็น (1) นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีจำนวน 3,038 คน คิดเป็นร้อยละ 71 (2) ผู้ปกครอง 842 คน คิดเป็นร้อยละ 79 (3) ครู 497 คน คิดเป็นร้อยละ 91 (4) นิสิต/นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 600 คน คิดเป็นร้อยละ 97 (5) อาจารย์มหาวิทยาลัย 79 คน คิดเป็นร้อยละ 88 และ (6) ผู้บริหารสถาบันกวดวิชา 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100 รวมทั้งสิ้น 5,076 คน คิดเป็นร้อยละ 77 ของทั้งหมด สำหรับกลุ่มที่ 7 คือกลุ่มนักรับการศึกษา มีจำนวน 25 คนที่มาประชุมระดมสมอง คิดเป็นร้อยละ 83 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ข้อสรุปที่น่าสนใจเกี่ยวกับลักษณะของผู้ตอบ (profile) ดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนมีลักษณะกระจายตามระดับชั้น เพศ และแผนการเรียน โดยเป็นเพศหญิงร้อยละ 61 และเกือบครึ่งหนึ่งกำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ร้อยละ 48) โดยเรียนแผนการเรียนวิทย์-คณิตคิดเป็นร้อยละ 56.9 รองลงมาได้แก่ แผนการเรียนศิลป์-คณิต และศิลป์-ภาษา คิดเป็นร้อยละ 22.3 และ 17.4 ตามลำดับ

สำหรับกลุ่มผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามครั้งนี้มีเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายเล็กน้อย มีฐานะทางเศรษฐกิจระดับปานกลางเมื่อพิจารณาจากรายได้ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยพบว่า ผู้ตอบที่เป็นเพศหญิงมีร้อยละ 54 ประมาณร้อยละ 60 มีอายุระหว่าง 40-49 ปี ระดับ

การศึกษาของผู้ตอบกระจายตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงปริญญาตรีในสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกันมาก ประมาณร้อยละ 30 รับราชการ ร้อยละ 21 ประกอบธุรกิจส่วนตัว และร้อยละ 17 รับจ้างทั่วไป ผู้ปกครอง ร้อยละ 38 มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,000–20,000 บาท และร้อยละ 35 มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน ประมาณร้อยละ 91 มีบุตรหลานที่เคยผ่านการสอบเข้ามหาวิทยาลัยมาแล้ว

กลุ่มครูที่ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนระดับมัธยมศึกษาทุกคน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ประมาณร้อยละ 60 มีอายุอยู่ระหว่าง 40–49 ปี และมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 61) มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 21–30 ปี คนกลุ่มนี้จึงมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับระบบการคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย

กลุ่มนิสิตนักศึกษาที่ให้ข้อมูลในการวิจัยนี้กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2544 เป็นผู้ที่ศึกษาในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ 365 คน และแผนการเรียนศิลป์ 234 คน

กลุ่มตัวอย่างของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เพศหญิง (ร้อยละ 62) อายุเฉลี่ย 45 ปี เป็นอาจารย์สายสอนร้อยละ 69 เป็นผู้บริหารคณะวิชา/มหาวิทยาลัย ร้อยละ 31 กลุ่มตัวอย่างสังกัดคณะวิชาสายวิทยาศาสตร์ร้อยละ 54 สายศิลป์ร้อยละ 45.6 มีประสบการณ์การสอนโดยเฉลี่ย 14 ปี

สำหรับกลุ่มสถาบันกวดวิชาพบว่าผู้ให้ข้อมูลเป็นเจ้าของกิจการซึ่งมีประมาณร้อยละ 35 เปิดดำเนินการมาแล้วระหว่าง 6–10 ปี

1.2 สภาพการกวดวิชา

1. นักเรียนส่วนใหญ่มีการเรียนกวดวิชาคิดเป็นร้อยละ 61 โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มคะแนนสอบ (ร้อยละ 61) และวิชาที่นิยมเรียนมากที่สุดคือ คณิตศาสตร์ (ร้อยละ 28) ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 19) และเคมี (ร้อยละ 19)

2. นักเรียนประมาณร้อยละ 44 เสียค่าใช้จ่ายในการกวดวิชาปีละ 3,001–9,000 บาท และ ร้อยละ 2 จ่ายประมาณ 9,001–15,000 บาทต่อปี

3. ผู้ปกครองประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 52) เสียค่าใช้จ่ายเพื่อการกวดวิชาจำนวนต่ำกว่า 5,000 บาท และร้อยละ 26 เสียค่าใช้จ่ายประมาณ 5,001–10,000 บาท สำหรับผู้ที่เสียค่าใช้จ่ายเพื่อการกวดวิชาประมาณ 10,001–20,000 บาทมีจำนวนร้อยละ 15

4. นิสิต/นักศึกษาผู้หญิงกวดวิชามากกว่านิสิต/นักศึกษาผู้ชาย นิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.50 (สัดส่วนการเรียนร้อยละ 69) เรียนกวดวิชาน้อยกว่าผู้ที่มีเกรดระหว่าง 2.51–2.99 (สัดส่วนการเรียนร้อยละ 77) และน้อยกว่าผู้ที่มีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป (สัดส่วนการเรียนร้อยละ 84) นิสิต/นักศึกษาที่อยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่สูงกว่า 90 (สัดส่วนการเรียนร้อยละ 69) เรียน

กวดวิชาน้อยกว่าผู้ที่อยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ที่ต่ำกว่า 90 ลงมา (สัดส่วนการเรียนร้อยละ 76-100) แสดงว่าคนเก่งส่วนใหญ่เรียนกวดวิชามากกว่าคนที่เรียนได้คะแนนน้อยกว่า ยกเว้นคนที่เรียนเก่งมาก (top ten) อาจเรียนเป็นสัดส่วนที่น้อยกว่า

5. นิสิต/นักศึกษาที่มาจากแผนการเรียนสายวิทยาศาสตร์ (สัดส่วนการเรียนร้อยละ 82) เรียนกวดวิชามากกว่าสายศิลป์ (สัดส่วนการเรียนร้อยละ 68) นิสิต/นักศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ในสาขาวิทยาศาสตร์ (สัดส่วนการเรียนร้อยละ 88) เรียนกวดวิชามากกว่าผู้ที่กำลังเรียนอยู่ในสาขาศิลปะ (สัดส่วนการเรียนร้อยละ 68.8)

6. นิสิต/นักศึกษาที่มาจากโรงเรียนที่สังกัดรัฐบาล (สัดส่วนการเรียนร้อยละ 78) เรียนกวดวิชามากกว่าผู้ที่มาจากโรงเรียนที่สังกัดการศึกษาเอกชน (สัดส่วนการเรียนร้อยละ 69)

7. นิสิต/นักศึกษา ใช้เงินในการเรียนกวดวิชาโดยเฉลี่ยต่อปี 7,198 บาท นิสิตนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์เสียค่าใช้จ่ายในการกวดวิชาเฉลี่ยต่อปีมากกว่า 5,000 บาทขึ้นไป ในขณะที่สาขาศิลปะเสียค่าใช้จ่ายในการกวดวิชาเฉลี่ยต่อปีน้อยกว่า 5,000 บาท

8. สถาบันกวดวิชาส่วนใหญ่เปิดสอนในสายวิทย์-คณิต (ร้อยละ 55) สอนทั้งสายวิทย์และสายศิลป์ (ร้อยละ 30) สายศิลป์ (ร้อยละ 10)

9. ค่าใช้จ่ายในแต่ละหลักสูตรส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2,000-4,000 บาท

10. จำนวนนักเรียนในแต่ละภาคการศึกษาของสถาบันกวดวิชาส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 500-1,000 คน (ร้อยละ 47) จำนวนต่ำกว่า 500 คน (ร้อยละ 41)

11. นักเรียนที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่มาจากโรงเรียนในกลุ่มปานกลาง (ร้อยละ 53) กลุ่มเก่งและปานกลาง (ร้อยละ 21)

12. จำนวนครูผู้สอนในสถาบันกวดวิชาส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1-10 คน (ร้อยละ 50) รองลงมาอยู่ระหว่าง 11-20 คน (ร้อยละ 25) ครูผู้สอนมาจากทั้งโรงเรียน มหาวิทยาลัย และประกอบอาชีพรับกวดวิชาโดยตรง โดยมีวิธีเรียนจากครูผู้สอนโดยตรงและจากวิดีโอ และมากกว่าครึ่งเน้นการสอนเคล็ดลับในการทำข้อสอบวิธีแก้ปัญหาและฝึกทำโจทย์

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาที่เกิดจากการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

1. กลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 65-67 เห็นว่าระบบการสอบคัดเลือกยังเป็นระบบที่ไม่เป็นธรรม เนื่องจากการใช้เกรดเฉลี่ยเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการคัดเลือกทั้งที่คุณภาพของสถานศึกษาของประเทศยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

2. กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ในโรงเรียน ในมหาวิทยาลัย มากกว่าครึ่งเห็นวาระบบคัดเลือกนี้ทำให้ต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการกวดวิชา และเสียเวลากับการเรียนกวดวิชามาก

3. กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่าระบบการคัดเลือกที่ใช้อยู่ยังเป็นระบบทำให้ผู้เรียนเรียนโดยมุ่งเน้นการสอบคัดเลือก ไม่ได้เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และคุณธรรมรอบด้านตามปรัชญาการจัดการศึกษา และยังไม่สามารถคัดเลือกผู้มีสิทธิ์เข้ามหาวิทยาลัยได้อย่างเหมาะสม

4. กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าระบบการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยตามระบบใหม่ทำให้เกิดการสละสิทธิ์เมื่อสอบเข้าได้ เนื่องจากมีการเก็บคะแนนสอบได้ 2 ปี เพื่อใช้ในการสมัครครั้งต่อไป หากต้องการเปลี่ยนคณะ

ตอนที่ 3 ผลกระทบจากระบบการสอบคัดเลือก

1. การใช้ระบบการคัดเลือกตามระบบใหม่ส่งผลให้ผู้เรียนต้องเร่งเรียน และเกิดการเรียนแบบแข่งขัน เนื่องจากมีการนำคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์มาใช้ในการคัดเลือกด้วย

2. สถานศึกษาและครูผู้เรียนจัดการเรียนการสอนแบบเร่งรัดเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ครบถ้วนตามหลักสูตรตั้งแต่ภาคเรียนแรก

3. กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งให้ข้อมูลว่าการเรียนการสอนในโรงเรียนใช้วิธีการสอนแบบเน้นการทำข้อสอบ เป็นระบบที่ไม่ส่งเสริมให้การเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นไปตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

4. การให้เกรดของสถานศึกษามีแนวโน้มจะเป็นเกรดเฟ้อ เพื่อช่วยนักเรียนในโรงเรียนของตนเองได้เปรียบในการสอบแข่งขัน

5. สถานศึกษาให้ความสำคัญกับระบบการแนะแนวมากขึ้นและให้ความสำคัญกับการพัฒนาฐานข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนซึ่งนับเป็นข้อดีของระบบ

6. นักเรียนได้รับผลกระทบทางด้านสุขภาพโดยมีสุขภาพทรุดโทรม มีเวลาพักผ่อนน้อย ไม่มีเวลาทำกิจกรรมการออกกำลังกาย หรือการทำงานอดิเรก นอกจากนี้หลายกลุ่มให้ข้อมูลสอดคล้องกันว่านักเรียนมีเพื่อนน้อยลง

ตอนที่ 4 ความพึงพอใจต่อระบบการคัดเลือก

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจทั้ง 6 กลุ่ม มีความพอใจระบบการสอบคัดเลือกตามระบบใหม่ เนื่องจากการรู้คะแนนสอบก่อนการเลือกคณะ/มหาวิทยาลัยทำให้ลดความเครียด และทำให้ได้เรียนในคณะที่ต้องการเรียน สอดคล้องกับความสามารถของตนเอง นอกจากนี้การเปิดโอกาสให้มีการสอบคัดเลือกได้ 2 ครั้งต่อปี ช่วยลดความเครียด และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีการปรับปรุงการเรียนของตนเอง และสอบแก้ตัวใหม่ได้

ตอนที่ 5 ปัจจัยที่มีผลต่อการสอบผ่านหรือไม่ผ่านการคัดเลือก

นิสิตและนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ปัจจัยที่ทำให้สอบคัดเลือกผ่านเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ได้แก่ การทราบคะแนนก่อนตัดสินใจเลือกคณะ การวางแผน การเตรียมตัวแต่เนิ่น ๆ เกรดเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 และการฝึกทำข้อสอบเก่า

ตอนที่ 6 รูปแบบการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในอนาคต

6.1 ผลการวิจัยขั้นต้น

จากการสำรวจความคิดเห็นพบว่า รูปแบบการคัดเลือกที่เหมาะสมคือ (1) ใช้องค์ประกอบในการคัดเลือกได้แก่ วิชาหลัก 40% วิชาเฉพาะ 20% ความถนัด 18% เกรดเฉลี่ย 12% และเปอร์เซ็นต์โทล์ 10% (2) มีหน่วยงานอิสระเหมือนทบวงมหาวิทยาลัยดูแลรับผิดชอบการคัดเลือก มีเพียงร้อยละ 13 เห็นว่าควรให้แต่ละมหาวิทยาลัยจัดสอบกันเอง (3) จำนวนครั้งต่อปีและช่วงเวลาในการคัดเลือก กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งเห็นว่าการจัดสอบคัดเลือกในอนาคตควรจัดสอบปีละ 2 ครั้ง และช่วงเวลาในการจัดสอบควรอยู่ในช่วงเดือนตุลาคมและมีนาคม ข้อเสนอแนะนี้เหมือนระบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน (4) จำนวนปีที่ใช้ในการเก็บคะแนนสอบไว้ได้ 2-3 ปี (5) จำนวนอันดับในการสอบคัดเลือก ประมาณร้อยละ 36 เห็นว่าควรให้เลือกได้ 4 อันดับ และร้อยละ 35 เห็นว่าควรให้เลือกได้ 5 อันดับ ประเด็นนี้มีความเห็นค่อนข้างหลากหลาย

6.2 ผลวิจัยขั้นสุดท้าย

คณะผู้วิจัยได้สังเคราะห์งานวิจัยโดยการนำผลที่ได้จากการสำรวจในข้อ 6.1 ข้างต้น มารวมสมองนักวิชาการ ผลจากการสังเคราะห์การคัดเลือกในต่างประเทศและความคิดเห็นจากที่มนักวิจัยพบว่า (1) รูปแบบการคัดเลือกที่เหมาะสมกับประเทศไทย คือ การใช้องค์ 4 ทางการศึกษา ได้แก่ พุทธิศึกษา จริยศึกษา ทัศนศึกษา พลศึกษา โดยพุทธิศึกษาอาจพิจารณาจากความถนัดทางการเรียน หรือเกรดเฉลี่ยที่ถูกปรับด้วยคะแนนสอบแห่งชาติ จริยศึกษาพิจารณาจากสมุดพกความดี ที่มีแบบฟอร์มเดียวกันทั้งประเทศ ทัศนศึกษาพิจารณาจากใบผ่านงานที่มีหน่วยงานรับรอง และพลศึกษาพิจารณาจากคะแนนในกลุ่มวิชาพลศึกษาและสุขศึกษาที่เน้นการรู้จักดูแลตนเอง เป็นที่สังเกตว่าหลังจากจบมัธยมศึกษาตอนปลายแล้วจะไม่มี การสอบวิชาการศึกษา (2) มีหน่วยงานกลางที่เป็นองค์กรอิสระดูแลการคัดเลือกและประชาสัมพันธ์ข้อมูล (3) เปิดโอกาสให้สอบได้ตลอดปี โดยใช้ข้อสอบมาตรฐานสำหรับวิชาความถนัด (4) เก็บคะแนนได้ 2 ปี (5) แต่ละมหาวิทยาลัยกำหนดคุณสมบัติเพิ่มเติมและกำหนดน้ำหนักคะแนนกันเอง

อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อมูลลักษณะภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักเรียนและผู้ปกครองมีลักษณะที่แทนประชากรของประเทศได้ดีพอสมควร มีการกระจายจากทุกภูมิภาค มาจากโรงเรียนที่มีทั้งคุณภาพของนักเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ ผู้ปกครองมีการกระจายตามระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ สำหรับกลุ่มนิสิตนักศึกษาและอาจารย์มหาวิทยาลัยก็มีความเป็นตัวแทนตามสาขาวิชา ในด้านครูผู้สอนที่มาจากโรงเรียนต่าง ๆ นั้นก็มีประสบการณ์มากพอควรกับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ดังนั้นข้อสรุปจากการวิจัยนี้น่าจะมีความหนักแน่นเพียงพอที่จะนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาปรับรูปแบบการคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยต่อไป สำหรับผลการวิจัยที่พบจากการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายเพื่อให้เข้าใจสภาพที่เกิดขึ้นและ แนวทางการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาที่เกิดจากการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าการสอบเข้ามหาวิทยาลัยตามระบบใหม่มีปัญหามากในด้านการมุ่งเน้นการสอบคัดเลือก ทำให้เกิดความเครียดแก่ผู้สอบและญาติพี่น้อง และทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการกวดวิชา ซึ่งอธิบายได้ว่ามาจากสาเหตุ 3 ประการ คือ ประการแรกค่านิยมของคนไทยที่ต้องการให้บุตรหลานเรียนสายสามัญในระดับมัธยมศึกษาเพื่อเข้าเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษาจึงทำให้มีนักเรียนที่จบสายสามัญเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษากันมากถึงปีละแสนกว่าคน ในขณะที่มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นมหาวิทยาลัยปิดจำนวนน้อยและสามารถรับนักศึกษาได้ในจำนวนจำกัด ดังนั้นจึงเกิดการแข่งขันสูง การกวดวิชาจึงเป็นความเชื่อมั่นของผู้เรียนว่าจะสร้างโอกาสในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ ประการที่สองมหาวิทยาลัยปิดของรัฐส่วนมากมีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับจากสังคมมากกว่าสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ประชาชนส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าผู้ที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยปิดของรัฐจะมีโอกาสได้งานทำสูงกว่าสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ประการสุดท้าย มหาวิทยาลัยของเอกชนที่มีชื่อเสียงต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเรียนสูงกว่าค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับการเรียนในมหาวิทยาลัยปิดของรัฐ ดังนั้นเป้าหมายในการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจึงมุ่งเน้นไปที่ความต้องการเรียนเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัยปิดของรัฐให้ได้มากกว่าความรู้ในเนื้อหาวิชา จึงทำให้เกิดความเครียดทั้งตัวนักเรียนเองและครอบครัวผู้ปกครองและนักเรียนจึงต้องขวนขวายหาที่เรียนพิเศษเพื่อกวดเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้

สำหรับความสอดคล้องระหว่างความคิดเห็นของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับปัญหาที่เกิดจากการสอบเข้ามหาวิทยาลัยตามระบบใหม่ในแต่ละด้าน ในภาพรวมกลุ่มผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายด้านจะพบว่ากลุ่ม

ผู้เกี่ยวข้องจะมีความคิดเห็นแยกได้เป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มหนึ่งมีความคิดเห็นว่าการสอบเข้ามหาวิทยาลัยตามระบบใหม่มีปัญหาสูงกว่าความคิดเห็นของอีกกลุ่มหนึ่ง เช่น ครูและผู้บริหาร/อาจารย์ในมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นว่ระบบไม่ส่งเสริมให้การเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นไปตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสูงกว่าความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง และนิสิตนักศึกษาปีที่ 1 สำหรับด้านความเครียด นักเรียนและผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่ระบบทำให้เกิดความเครียดแก่ผู้สอบและญาติพี่น้องสูงกว่าความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถาบันกวดวิชา ในด้านการสละสิทธิ์ นิสิต/นักศึกษาและอาจารย์มหาวิทยาลัยมีความเห็นว่ระบบทำให้เกิดการสละสิทธิ์ทำให้เกิดการสูญเปล่าทางการศึกษาสูงกว่าความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครองและครู ในด้านการเรียนกวดวิชา ครู ผู้ปกครองและอาจารย์มหาวิทยาลัยมีความเห็นว่ระบบทำให้สิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาสูงกว่าความเห็นของนักเรียนและนิสิต/นักศึกษา เป็นต้น ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่ากลุ่มที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นโดยตรงจะรู้สึกว่ปัญหานั้นๆ เป็นปัญหามากสำหรับตน ในขณะที่ผู้ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นโดยตรงจะไม่ค่อยรู้สึกถึงปัญหาในด้านนั้น ๆ

2. ผลกระทบที่เกิดจากการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องทั้ง 6 กลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นที่สอดคล้องกันและพบว่าผลกระทบที่เกิดจากการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีผลกระทบต่อนักเรียนโรงเรียน และครู หลายประการดังต่อไปนี้

การสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีผลกระทบต่อนักเรียนมากที่สุด โดยเฉพาะผลกระทบด้านลบต่อนักเรียน คือ ต้องแข่งขันกันเพื่อทำเกรด ต้องเร่งเรียนให้ครบทุกเนื้อหาวิชาก่อนเดือนตุลาคม ต้องเรียนกวดวิชา และต้องเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัยตั้งแต่ชั้น ม. 4 นอกจากนี้ยังส่งผลต่อปัญหาด้านสุขภาพ เวลาพักผ่อนน้อย และไม่มีเวลาในการทำกิจกรรมหรืองานอดิเรกของตนเอง เป็นที่น่าสังเกตว่นักเรียนเรียนกวดวิชาถึงร้อยละ 61 เพื่อต้องการเพิ่มคะแนนสอบ สะท้อนให้เห็นว่ นักเรียนยังไม่มีความมั่นใจในคุณภาพการศึกษาที่ตนเองได้รับจากโรงเรียน หรือมีคะแนนก็เพราะความแข่งขันสูง ทำให้ต้องยอมเสียค่าใช้จ่ายเพื่อให้เกิดความได้เปรียบสภาพที่เกิดขึ้นนี้จึงชี้ให้เห็นว่ระบบการสอบคัดเลือกตามระบบใหม่ยังไม่สามารถขจัดปัญหาด้านการเรียนกวดวิชาของนักเรียนได้ โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนหรือนิสิตนักศึกษาที่อยู่ในสายวิทยาศาสตร์ซึ่งพบว่ามีการกวดวิชามากกว่าสายศิลป์

การสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีผลกระทบต่อโรงเรียน คือ ต้องจัดหลักสูตรเพื่อเตรียมนักเรียนสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย มีการปรับปรุงระบบแนะแนวใหม่ และ

จัดทำฐานข้อมูลผลการเรียนของนักเรียน และสิ่งที่สำคัญในระบบนี้คือต้องมีการควบคุมมาตรฐานการให้เกรดไม่ให้เพ้อ ซึ่งเป็นประเด็นที่มีการอภิปรายกันมากกว่า มาตรฐานกลางจะเกิดขึ้นได้ยาก เพราะความไม่เสมอภาคและเท่าเทียมระหว่างโรงเรียน มีผลต่อระบบการวัดและประเมินผลในโรงเรียนซึ่งอาจเกิดระบบการสร้างข้อมูลเพื่อช่วยนักเรียน จากการประเมินคุณภาพของนักเรียนโดยครูในโรงเรียน ทำให้แนวโน้มของคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนเพิ่มขึ้นทุกปีได้

ครูต้องเร่งสอนให้ครบถ้วนตามหลักสูตรก่อนสอบเดือนตุลาคม และครูต้องติดตามข้อมูลข่าวสารในการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยต่อเนื่อง การที่ครูต้องเร่งสอนเพื่อให้นักเรียนมีความรู้เพื่อไปสอบในเดือนตุลาคมมีผลต่อระบบการเรียนการสอนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งจะไม่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาที่มีเป้าหมายของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้ (คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้, 2543)

ประเด็นที่น่าสนใจและเป็นความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดคืออาจารย์มหาวิทยาลัยเห็นว่าการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีผลให้ครูต้องให้เกรดนักเรียนสูง ซึ่งสูงกว่าความเห็นของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ซึ่งอาจเนื่องจากอาจารย์มหาวิทยาลัยมีการติดตามข้อมูลที่มีการวิเคราะห์แนวโน้มของเกรดที่ครูให้นักเรียนในแต่ละปีมีค่าเฉลี่ยที่สูงขึ้น และผลกระทบในเรื่องนี้มีการหยิบยกกันในการอภิปรายปัญหาที่เกิดจากการสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาหลายครั้ง

เมื่อพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนกวดวิชาพบว่าพ่อแม่ผู้ปกครองต้องเตรียมงบประมาณรายจ่ายเพื่อใช้ในการกวดวิชาแต่ละปีเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 5,000 บาทต่อคนต่อปี โดยไม่รวมค่าใช้จ่ายส่วนตัวอื่น ๆ ที่ต้องใช้ในระหว่างการเดินทางไปเรียนหรือค่าใช้จ่ายของพ่อแม่ที่ส่งลูกไปเรียน ข้อค้นพบที่น่าประหลาดใจคือการที่พบว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียนกวดวิชาเป็นกลุ่มที่มีผลการเรียนดี ผลการวิจัยนี้มี 2 นัยยะ นัยยะแรกเป็นไปได้หรือไม่ที่จะแปลความว่านักเรียนยังมีความสามารถทางการเรียนสูงยังใช้เวลาในการเรียนกวดวิชามากเพื่อให้เกิดความมั่นใจมากขึ้นในการสอบคัดเลือกผ่าน หากเป็นเช่นนี้ก็ยิ่งทำให้ช่องห่างของความสามารถของผู้เรียนกว้างมากขึ้น นัยยะที่สองเป็นไปได้หรือไม่ว่าการได้มีโอกาสเรียนกวดวิชาทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดี หากเป็นเช่นนี้ก็ยิ่งตอกย้ำความล้มเหลวของระบบการศึกษาของไทยว่าการเรียนการสอนในระบบ โรงเรียนปกติไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ดีเท่าที่ควรจะเป็น ผลการวิจัยครั้งนี้ยังมีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะตีความว่าสภาพที่เกิดขึ้นสามารถอธิบายได้จากเหตุอันใด แต่เป็นข้อสังเกตที่น่าสนใจศึกษาต่อไป

นอกจากนี้ยังมีข้อมูลที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งที่พบว่านิสิตนักศึกษาที่สามารถผ่านการคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยได้ ส่วนใหญ่ได้ผ่านการเรียนกวดวิชามาแล้ว จริง ๆ แล้วยังมีข้อมูล

ไม่เพียงพอที่จะสรุปว่าการกวดวิชาส่งผลต่อการสอบคัดเลือกได้หรือไม่ เนื่องจากไม่สามารถเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ที่ไม่ผ่านการสอบคัดเลือกได้ การอธิบายเพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรนี้จึงยังไม่ชัดเจน และต้องเสนอผลอย่างระมัดระวัง เนื่องจากมีการวิพากษ์กันมากกว่าระบบการสอบคัดเลือกของไทยทำให้นักเรียนกวดวิชามาก แต่ก็ยังไม่มีการวิจัยเชิงประจักษ์ที่ชี้ว่าการกวดวิชาส่งผลให้นักเรียนสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยได้มากกว่า ข้อมูลที่มีอยู่ปัจจุบันเพียงชี้ให้เห็นว่านักเรียนไทยมีการกวดวิชากันมาก แต่น่าจะมีผู้ที่สอบคัดเลือกไม่ผ่านในปริมาณที่มากเหมือนกันที่มีการเรียนกวดวิชา

แม้จะไม่มีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่จะสรุปว่าการกวดวิชาที่ผ่านมาทำให้นักเรียนเพิ่มโอกาสในการสอบคัดเลือกผ่านมากขึ้น แต่การใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญในการคัดเลือก และการเริ่มสอบในเดือนตุลาคมขณะที่นักเรียนยังเรียนไม่จบหลักสูตร ก็นับเป็นแรงขับสำคัญที่ทำให้นักเรียนต้องหันไปเรียนกวดวิชาเพื่อให้ตนเองมีความพร้อมที่สุดโดยการเรียนก่อนล่วงหน้าเป็นเทอม ๆ และยังเป็นตัวผลักดันให้โรงเรียนที่ต้องการทำให้อัตราการสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้สูงต้องปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอน โดยการเร่งสอนซึ่งไม่ถือว่าเป็นแนวทางที่เหมาะสม ดังนั้น แนวทางการปรับระบบการสอบคัดเลือกที่เปิดโอกาสให้มีการสอบ 2 ครั้งถือเป็นระบบที่ดี แต่องค์ประกอบที่ใช้ในการคัดเลือกน่าจะต้องปรับเปลี่ยนเป็นความถนัดทางการเรียนมากกว่าการวัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เนื่องจากการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นจากระบบเดิมที่ต้องการลดความเครียดแก่ผู้เข้าสอบด้วยการจัดสอบให้เร็วขึ้น 1 ภาคเรียน กลับไปสร้างปัญหาใหม่เพิ่มขึ้นด้านการจัดการเรียนการสอนแก่โรงเรียน แต่สภาพที่เกิดขึ้นจริงพบว่านักเรียนไม่ได้มีความเครียดลดลง แต่พอใจที่ได้สอบ 2 ครั้ง เพื่อเลือกคะแนนที่ดีที่สุด เท่ากับการจัดการให้มีการสอบ 2 ครั้ง ไม่สามารถลดปัญหาด้านความเครียดได้ แต่กลับสร้างปัญหาใหม่เกิดขึ้น ข้อค้นพบนี้จึงเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขโดยด่วน เพราะผลการวิจัยนี้ชี้ชัดว่าโรงเรียนหันไปสอนหลักสูตรเร่งรัดเพื่อมุ่งสู่การสอบเข้ามหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตาม การตั้งข้อสังเกตนี้ไม่ได้หมายความว่าผู้วิจัยจะเสนอแนะให้มีการยกเลิกการสอบ 2 ครั้ง แต่เห็นว่าการสอบ 2 ครั้งจะยิ่งลดความเครียดได้ดี แต่น่าจะเป็นการใช้องค์ประกอบความถนัดทางการเรียนมาแทนองค์ประกอบด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่า เพราะไม่น่าจะส่งผลกระทบต่อระบบการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน และน่าจะช่วยลดพฤติกรรมกวดวิชาให้น้อยลงได้ เนื่องจากความถนัดทางการเรียนไม่ใช่สิ่งที่สามารถฝึกหรือสอนเสริมกวดวิชาได้มากเท่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการสำรวจครั้งนี้สอดคล้องกับที่สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ (2540) ได้กล่าวไว้ ว่าระบบคิดและวิธีการของระบบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่ ไม่สามารถลดการกวดวิชาของนักเรียนได้ ตรงกันข้ามอาจเร่งให้นักเรียนเข้าสู่ระบบการกวดวิชามากกว่าเดิม

อย่างไรก็ตาม ระบบการสอบคัดเลือกตามระบบใหม่ก็ยังมีข้อดี คือส่งผลกระทบด้านบวกต่อนักเรียน ทำให้นักเรียนต้องตั้งใจเรียนทุกวิชา เนื่องจากมีการพิจารณาน้ำหนักคะแนนจากการเรียนตลอดหลักสูตร (GPAX และ PR) ร้อยละ 10 ด้วย หากเทียบกับระบบสอบคัดเลือกก่อนหน้านี้นี้พบว่านักเรียนไม่สนใจเรียนวิชาอื่น มุ่งเฉพาะวิชาที่ใช้ในการสอบคัดเลือกอย่างเดียว ดังนั้นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยให้นักเรียนสอบวิชาภาษาไทยและวิชาสังคมศึกษา ไม่ว่าจะสอบในสาขาใดก็ตาม นับเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ผล ทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของวิชาอื่นมากขึ้น และยังนับว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ว่า เพื่อส่งเสริมให้การเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นไปตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

3. ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่สร้างความพึงพอใจให้กับกลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้ง 6 กลุ่มเป็นอย่างมากในเรื่องต่อไปนี้ คือ การทราบคะแนนก่อนตัดสินใจเลือกคณะมากที่สุด การจัดสอบมากกว่า 1 ครั้ง และการให้โอกาสผู้สมัครเลือกคะแนนครั้งที่ดีที่สุดจากการสอบมาใช้สมัคร แต่เรื่องที่คุณเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ ช่วงเวลาการจัดสอบในเดือนมีนาคมและตุลาคม ความยุติธรรม โปร่งใสของการสอบเอนทรานซ์ระบบใหม่ การให้น้ำหนักความสำคัญขององค์ประกอบที่ใช้ในการคัดเลือก ได้แก่ ค่าน้ำหนักเกรดเฉลี่ย (GPAX) ค่าน้ำหนักตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) 5% และค่าน้ำหนักผลการสอบวิชาหลักและวิชาเฉพาะรวมกัน 90% แต่เมื่อพิจารณาการสรุปประเด็นที่เป็นข้อดีของการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่สรุปไว้ว่า (1) ให้มีการนำผลการเรียนระดับมัธยมศึกษามาพิจารณาด้วย (2) เปิดโอกาสในการสอบเก็บคะแนนวิชาหลักปีละ 2 ครั้ง (3) สามารถเก็บคะแนนที่สอบไว้ได้ถึง 3 ปี (4) สามารถเลือกใช้คะแนนที่ดีที่สุดในการนำมาพิจารณาคัดเลือก (5) รับทราบผลคะแนนการสอบล่วงหน้า ทำให้มีโอกาสนำมาพิจารณาตัดสินใจเลือกคณะ/ประเภท วิชาศึกษาต่อได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมมากที่สุด จะเห็นว่าความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องสอดคล้องกับข้อดีของระบบการคัดเลือกเพียงบางข้อคือในเรื่องเปิดโอกาสในการสอบเก็บคะแนนวิชาหลักปีละ 2 ครั้ง สามารถเลือกใช้คะแนนที่ดีที่สุดในการนำมาพิจารณาคัดเลือก และรับทราบผลคะแนนการสอบล่วงหน้า ทำให้มีโอกาสนำมาพิจารณาตัดสินใจเลือกคณะ/ประเภทวิชาศึกษาต่อได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมมากที่สุด แต่ข้อดีของการคัดเลือกในระบบในเรื่องนำผลการเรียนระดับมัธยมศึกษามาพิจารณาด้วยยังไม่เป็นที่พึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง อาจเป็นเพราะความไม่แน่ใจในเรื่องความยุติธรรม โปร่งใสของการสอบเอนทรานซ์ระบบใหม่ และการให้น้ำหนักความสำคัญขององค์ประกอบที่ใช้ในการคัดเลือก จึงทำให้มีการอภิปรายในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกันกับน้ำหนักความสำคัญขององค์ประกอบที่ใช้ในการคัดเลือกกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งจะต้องมีการพิจารณาเพื่อหาข้อสรุปที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักการต่อไป

4. รูปแบบการสอบคัดเลือกที่เหมาะสม

ระบบการคัดเลือกที่ผ่านมายังไม่ได้มีการนำองค์ประกอบด้านคุณธรรม และความถนัดทางการเรียนเข้ามามีส่วนในการคัดเลือก ผลการวิจัยนี้ค่อนข้างชี้ชัดว่าองค์ประกอบทั้งสองประการนี้ น่าจะมีการพิจารณานำเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เป็นที่น่าสังเกตว่าหลายฝ่ายสนับสนุนให้มีการปรับลดน้ำหนักความสำคัญของการสอบวิชาหลักและวิชาเฉพาะ โดยให้ใช้เกรดเฉลี่ยซึ่งสะท้อนระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแทน แต่ก็ยังมีความวิตกกังวลเรื่องมาตรฐานของโรงเรียนที่ยังไม่เท่าเทียมกัน สำหรับการแก้ปัญหานี้ ในช่วงแรกหากยังไม่สามารถพัฒนามาตรฐานโรงเรียนให้เท่าเทียมกัน ก็อาจต้องให้หลักการวัดผลเกี่ยวกับการปรับเทียบคะแนนเข้ามาใช้ แต่ต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนหรือนักเรียนเข้าใจในหลักการนี้

ในช่วงที่ประเทศกำลังอยู่ในยุคปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง การนำคุณธรรมของนักเรียนเข้ามาพิจารณา จะเป็นการสนองต่อแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางที่ถูกต้อง เนื่องจากประเทศไทยต้องการกำลังคนระดับบัณฑิตศึกษาที่มีทั้งความรู้และคุณธรรม มิใช่บุคคลที่มีแต่ความรู้อย่างเดียว สำหรับองค์ประกอบด้านความถนัดทางการเรียนนั้นก็เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันมาก คนส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับการใช้องค์ประกอบนี้ในการคัดเลือกนักศึกษา แต่ก็วิตกเรื่องเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน จะเห็นว่าการปรับระบบการคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยมีประเด็นที่ต้องพิจารณาหลายประเด็น การแก้ไขปัญหาคำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ อาทิเช่น (1) การนำความรู้ด้านการวัดและประเมินผลใหม่มาประยุกต์ใช้ ทั้งการปรับเทียบคะแนน การพัฒนาเครื่องมือสำหรับคัดเลือกที่เหมาะสม (2) การเร่งเสริมสร้างมาตรฐานของโรงเรียนให้เท่าเทียมกัน ผลการวิจัยที่ชี้ชัดว่าคนทั่วไปเห็นด้วยกับการใช้เกรดเฉลี่ยเป็นองค์ประกอบในการคัดเลือก ซึ่งถือว่าเป็นสัญญาณที่ดีที่มีการให้ความสำคัญกับผลการเรียนสะสมจากอดีตมาใช้ในการคัดเลือกโดยไม่ต้องสิ้นเปลืองงบประมาณในการจัดสอบวิชาหลักหรือวิชาเฉพาะใหม่ ดังนั้นหากสามารถพัฒนาโรงเรียนให้มีมาตรฐานเท่าเทียมกัน เกรดเฉลี่ยจะยังเป็นองค์ประกอบที่มีน้ำหนักความสำคัญมากขึ้น

สำหรับประเด็นการใช้ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์นั้น ยังมีข้อวิพากษ์กันมาก เนื่องจากเห็นว่าไม่ยุติธรรมกับโรงเรียนที่มีมาตรฐานการศึกษาสูง นักเรียนที่เรียนเก่งจะเสียเปรียบ ผู้มีความคิดเช่นนี้เห็นว่าการกระจายโอกาสทางการศึกษาน่าจะใช้วิธีอื่นมากกว่า เช่น การกำหนดโควตาสำหรับผู้ด้อยโอกาส ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ไทย ทิพย์สุวรรณกุลและคณะ (2543) ที่พบว่าสถาบันอุดมศึกษาจะมีวิธีการรับตรงหรือให้โควตาในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ระหว่างปี 2539-2541 ร้อยละ 33.9, 36.9, 42.6, และ 47.7 ตามลำดับ ซึ่งกลุ่มนิสิตนักศึกษาเหล่านี้ โดยสัดส่วนเป็นกลุ่มเด็กที่มาจากภูมิภาคต่างๆ มากกว่านักศึกษากลุ่มที่สอบคัดเลือกโดยรวม การรับนักศึกษาแบบโควตาจะเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาได้มากกว่าการสอบคัดเลือก

ในด้านรูปแบบการบริหารการสอบนั้น มีกรณีตัวอย่างจากประเทศที่น่าสนใจหลายประการที่น่าจะนำมาพิจารณา โดยไม่สิ้นเปลืองงบประมาณเหมือนประเทศไทย เนื่องจากมีการใช้ผลการเรียนระดับมัธยมศึกษา และคะแนนความถนัดทางการเรียนซึ่งสามารถสมัครสอบได้ปีละหลายครั้ง ทำให้ไม่สิ้นเปลืองงบประมาณ และไม่สร้างความเครียดแก่ผู้เรียน ดังกรณีตัวอย่างต่อไปนี้

1. องค์การอิสระจัดสอบด้วยข้อสอบมาตรฐาน โดยมหาวิทยาลัยจะเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติการคัดเลือกเอง ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีข้อดีในเรื่องของโปร่งใส เป็นธรรม และความสะดวกรวดเร็ว

2. ให้กระทรวงศึกษาธิการจัดสอบ ได้แก่ ฝรั่งเศส แคนาดา ญี่ปุ่น จีน สาธารณรัฐเกาหลี และมาเลเซีย

3. หน่วยงานของรัฐจัดสอบด้วยข้อสอบมาตรฐานเพื่อเป็นหลักฐานให้มหาวิทยาลัยพิจารณาประกอบการคัดเลือก ได้แก่ สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ตุรกีและสิงคโปร์

4. มหาวิทยาลัยจัดสอบคัดเลือกเอง ได้แก่ เวียดนามและมหาวิทยาลัยบางแห่งในบางประเทศ เช่น มหาวิทยาลัยแคมบริดจ์ในสหราชอาณาจักรและมหาวิทยาลัยเอกชนหลายแห่งในสหรัฐอเมริกา

กรณีตัวอย่างของประเทศต่าง ๆ ที่นำเสนอ จะเห็นว่าส่วนใหญ่มีการจัดตั้งองค์กรที่ทำหน้าที่จัดทำข้อสอบมาตรฐานและมีการบริหารจัดการด้านการจัดสอบ แต่ในขั้นตอนการคัดเลือกถือเป็นหน้าที่ของมหาวิทยาลัยที่มีอำนาจในการกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกเอง แต่สำหรับประเทศไทยยังไม่มีข้อสรุปในประเด็นนี้ ยังต้องการการวิจัยต่อไปถึงข้อดีข้อเสียเกี่ยวกับการให้มหาวิทยาลัยคัดเลือกนิสิตนักศึกษาได้เอง

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นควรให้ลดการสอบคัดเลือกด้วยการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักและวิชาเฉพาะ โดยเห็นควรให้ใช้เกรดเฉลี่ยแทน แต่เห็นด้วยให้เพิ่มองค์ประกอบด้านคุณธรรม และความถนัดทางการเรียน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยเห็นว่าการคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยน่าจะพิจารณาการใช้องค์ประกอบ องค์ 4 ทางการศึกษา ได้แก่ พุทธิศึกษา จริยศึกษา ทัศนศึกษา และพลศึกษา โดยด้านพุทธิศึกษาควรพิจารณาจากคะแนนจากแบบสอบถามมาตรฐานและเกรดเฉลี่ยสะสม ด้านจริยศึกษาพิจารณาจากแฟ้มสะสมงานที่รวมถึงการประเมินด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านทัศนศึกษาพิจารณาจากใบรับรองการฝึกงาน เพื่อแสดงความถนัด ความสนใจของผู้เรียน สำหรับด้านพลศึกษานั้นเป็นองค์ประกอบสำคัญน่าพิจารณาแม้จะไม่ปรากฏจากข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่างจากการวิจัยนี้ แต่เป็นองค์ประกอบที่ปรากฏในระบบการคัดเลือกของประเทศจีน โดยมีการพิจารณาคณะลักษณะของนักเรียนจากกลุ่ม

สาระพลศึกษาและสุขภาพของนักเรียน คณะเน้นส่วนนี้อาจใช้หลักฐานจากแฟ้มผลงานของนักเรียน เช่นเดียวกับการประเมินจริยศึกษา

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับการจัดการ

1. **หน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดสอบ** ควรมีองค์กรอิสระทำหน้าที่จัดสอบและประสานงานระหว่างโรงเรียนและมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยผลิต (โรงเรียนมัธยมศึกษา) และหน่วยรับ (มหาวิทยาลัย) ควรมีส่วนในการกำหนดนโยบาย และกระบวนการคัดเลือกเพื่อให้เป็นระบบที่ยุติธรรม โปร่งใส และคล่องตัว โดยมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1.1 หน่วยผลิต คือโรงเรียนมัธยมศึกษาควรมีส่วนในการออกข้อสอบ โดยการมีผู้แทนครูอาจารย์มาช่วยในการสร้างข้อสอบ เนื่องจากการให้อาจารย์จากมหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกข้อสอบ อาจทำให้ได้ข้อสอบที่ยากเกินไป หรือไม่สอดคล้องตามหลักสูตร

1.2 มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งควรมีอิสระในการกำหนดเงื่อนไขและคุณลักษณะของผู้สมัครเอง เนื่องจากเป็นกลุ่มผู้ผลิตบัณฑิตในระดับอุดมศึกษา

1.3 ควรใช้ข้อสอบมาตรฐานในการสอบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพราะจะก่อให้เกิดการควบคุมมาตรฐานเกรดเฉลี่ยสะสม และมีการประกันคุณภาพสถานศึกษาไปในตัวด้วย

2. **การบริหารการสอบ** ควรใช้วิธีการเดิมคือจัดสอบปีละ 2 ครั้ง และเก็บคะแนนแต่ละครั้ง แต่ไม่ควรเกิน 2 ปี เพื่อป้องกันการสูญเปล่าทางการศึกษา ในการจัดสอบแต่ละครั้งควรจัดสอบทั้งวิชาหลัก วิชาเฉพาะ และวิชาความถนัด เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมีโอกาสแก้ตัวและลดความเครียด

ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

1. แม้ระบบการสอบคัดเลือกตามระบบใหม่จะทำให้นักเรียนต้องสอบตั้งแต่เดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ยังเรียนไม่จบหลักสูตร แต่โรงเรียนก็ควรคำนึงถึงการจัดการเรียนการสอนตามหลักการ และปรัชญาการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษา การแก้ปัญหาด้วยหวังผลให้นักเรียนของตนเองได้เปรียบไม่ใช่ทางแก้ปัญหาที่เหมาะสม ด้วยการสอนในลักษณะเหมือนการสอนทำข้อสอบ หรือการจัดทำหลักสูตรเพื่อมุ่งเข้ามหาวิทยาลัย เป็นการผิดปรัชญาการศึกษา ครูอาจารย์น่าจะใช้อยุทธวิธีการจัดการเรียนการสอนที่สร้างกระบวนการคิดแก่ผู้เรียนมากกว่าการยึดเยียดความรู้

2. สถานศึกษาต้องควบคุมมาตรฐานการวัดและประเมินผล โดยไม่ปล่อยเกรดเพื่อ เพราะเป็นการทำลายคุณภาพการจัดการศึกษาของตนเอง ควรประเมินผลตามสภาพจริง อัตราการสอบ

เข้ามหาวิทยาลัยของนักเรียนแม้จะเป็นสิ่งที่ทุกสถานศึกษามุ่งหวัง แต่ก็ต้องได้มาด้วยกระบวนการที่บริสุทธิ์ ยุติธรรม ผลงานด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนต้องมาจากมาตรฐานการจัดการศึกษาโดยเนื้อแท้

3. สถานศึกษาต้องมีการพัฒนาระบบการแนะแนว การจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนเป็น เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้ศักยภาพ ความถนัด และความสนใจของตนเองที่แท้จริง ระบบการคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนรู้คะแนนก่อนการคัดเลือกคณะ/มหาวิทยาลัยที่ต้องการ โรงเรียนต้องทำความเข้าใจกับนักเรียนในการเลือกสาขาที่นักเรียนต้องเรียนอย่างเหมาะสม ไม่ใช่เลือกตามคะแนนที่น่าจะสอบเข้าคณะอะไรได้บ้าง มิฉะนั้นจะทำให้เกิดการสละสิทธิ์อันเป็นความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับสถาบันอุดมศึกษา

1. ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งมีวิธีการคัดเลือกและเกณฑ์การคัดเลือกที่หลากหลายและมีแนวโน้มว่าจะหลากหลายมากขึ้นในอนาคต อันเนื่องมาจากสภาวะการแข่งขันที่สูงขึ้น ทำให้เป็นการยากแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และครูแนะแนวในการติดตามข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง ควรมีการศึกษาการจัดระบบสารสนเทศที่เหมาะสม ที่สามารถทำให้ระบบการสื่อสารระหว่างสถานศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาต่างๆมีประสิทธิภาพ

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกและเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกเข้าศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ใช้อยู่ว่าวิธีการคัดเลือกและเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกใด ที่สามารถทำให้สถาบันอุดมศึกษาได้ผู้เรียนที่มีความสามารถ ความสนใจ และความถนัดตรงกับความต้องการของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อตอบสนองการปฏิรูปการศึกษาที่กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการตนเองไปในทิศทางที่พึงประสงค์

3. ควรมีการศึกษาโครงสร้างและรูปแบบการบริหารจัดการขององค์กรกลางที่จะมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาในอนาคต

4. ในอนาคต หลังจากสถาบันอุดมศึกษามาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ทำให้มีจำนวนสถาบันอุดมศึกษามากขึ้น ระบบการสอบที่เหมาะสมและเป็นธรรมกับผู้เรียนทุกกลุ่ม ควรมีการนำการปรับเทียบคะแนน (Equating technique) มาใช้ เนื่องจากแต่ละสถาบันมีเอกลักษณ์ ปรัชญาการศึกษาต่างกัน ระบบการคัดเลือกควรมีความยืดหยุ่นเพื่อเอื้อให้สถาบันอุดมศึกษาได้ผู้เรียนที่ตรงกับความต้องการ โดยการให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดเกณฑ์การคัดเลือกของตนเองเพิ่มเติมได้

5. การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในอนาคตควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีสิทธิ Transfer ได้กว้างขวางขึ้น หากผู้เรียนต้องการย้ายสถานศึกษา หากพบว่าการเรียนในสถาบันเดิมไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ สถาบันอุดมศึกษาควรมีระบบการรับ Transferred student ที่ชัดเจนเพื่อลดความสูญเปล่าทางการศึกษา เนื่องจากข้อมูลที่ศึกษาชี้ชัดว่ามีผู้เรียนจำนวนมากออกมาสอบ entrance ใหม่หลังจากเรียนในมหาวิทยาลัยแล้ว

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

แม้การวิจัยนี้จะกำหนดกรอบความคิดค่อนข้างสมบูรณ์ แต่ยังมีหลายประเด็นวิจัยที่เกิดขึ้นระหว่างการทำวิจัยซึ่งต้องการทำวิจัยต่อไป ดังต่อไปนี้

1. การเสนอแนะให้มหาวิทยาลัยสามารถคัดเลือกผู้สมัครได้เอง ยังไม่มีข้อมูลชี้ชัดถึงข้อดีข้อเสีย ข้อค้นพบจากการวิจัยนี้สรุปได้ว่ามหาวิทยาลัยควรมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้สมัคร แต่ยังไม่มีการศึกษาถึงขอบเขตของการคัดเลือกว่าต้องเกี่ยวข้องกับในระดับใดและมากน้อยเพียงใด

2. การจัดทำข้อสอบมาตรฐานเป็นสิ่งจำเป็นต้องพัฒนาโดยด่วน การจัดสอบ 2 ครั้งต่อปีมีผลต่อโอกาสในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ต้องมีการศึกษาวิจัยเพื่อตรวจสอบคุณภาพของข้อสอบคัดเลือกว่ามีคุณภาพเท่าเทียมกันเพียงใด ข้อสอบวิชาเดียวที่ใช้ในการสอบแต่ละครั้งมีความยากง่ายต่างกันเพียงใด และมีเนื้อหาครอบคลุมตามหลักสูตรเท่าเทียมกันหรือไม่ โดยเฉพาะเมื่อช่วงเวลาในการสอบครั้งแรกกับครั้งหลังเกิดขึ้นในช่วงที่นักเรียนผ่านการเรียนตามหลักสูตรไม่เท่าเทียมกัน

3. มีการวิพากษ์และวิตกกังวลมากเกี่ยวกับมาตรฐานคุณภาพของสถานศึกษาที่ไม่เท่าเทียมกัน ทำให้การนำเกรดเฉลี่ยสะสมมาใช้ไม่มีความเหมาะสม ในประเด็นนี้นักวิชาการด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาควรเข้ามามีส่วนในการแก้ไขปัญหา การนำความรู้เกี่ยวกับการปรับเทียบคะแนน (Equating) เป็นหัวข้อที่มีการอภิปรายกันมาก แต่ไม่มีการศึกษาอย่างจริงจัง

4. ต้องมีการศึกษาติดตามผลการใช้ระบบการสอบคัดเลือกที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยเฉพาะความตรงขององค์ประกอบที่ใช้ในการคัดเลือกว่าองค์ประกอบใดมีประสิทธิภาพในการทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนิสิตนักศึกษาในระดับใด นอกจากนี้การเสนอแนะให้มีการปรับปรุงน้ำหนักความสำคัญโดยการปรับลดความสำคัญของวิชาหลักและวิชาเฉพาะ หรือเพิ่มน้ำหนักแก่คะแนนเฉลี่ยและเปอร์เซ็นต์ไทล์ น่าจะนำข้อมูลคะแนนที่นักเรียนได้จากการสอบคัดเลือกแต่ละปีมาทดลองปรับเปลี่ยนน้ำหนักความสำคัญเพื่อเปรียบเทียบลักษณะการกระจายของคะแนนที่นักเรียนแต่ละคนได้

เอกสารอ้างอิง

- จิรพร ศรีวัฒนานานุกุลกิจ และนางลักษณ์ เขียนงาม. (2544). **เอนทรานซ์ระบบใหม่: ความคิดเห็น การเตรียมพร้อมและการปรับตัว**. สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชูวิธ ฤกษ์ศิริสุข. “ยกเลิกGPA เอนทรานซ์เด็กนักเรียน 120,000 คน ตกเป็นเหยื่อระบบ ไดโนเสาร์.” **เนชั่นสุดสัปดาห์** (6-12 พ.ค.2542): 16 -17.
- ธนาวุฒิ กำเหนิดดิษฐ์. (2538). **การสรุปนโยบายของความตรงของแบบสอบคัดเลือกเข้าศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ: การวิเคราะห์แบบเมตต้า**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิรมล กิตติวิบูลย์. (2540). **กระแสการพัฒนาศึกษาของประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ผดุงชัย ภู่อพัฒน์. (2544). **การสังเคราะห์วิธีการคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยในต่างประเทศ**. รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาาระบบการคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยของ Admission and Assessment Forum. ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยและทบวงมหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2540). **การปฏิรูปการศึกษาของประเทศเวียดนาม**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- มานะ ตริยาภิวัฒน์. (2542). “ระวังสอบเอนทรานซ์อาชญากรปฏิรูปการศึกษา.” **สานปฏิรูป**. กรกฎาคม.
- มหาวิทยาลัย, ทบวง. (2537). **รายงานการวิจัยเรื่อง รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการคัดเลือก ผู้สมัครเข้าเรียนคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัย, ทบวง. (2541). **คุณสมบัติและเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบัน อุดมศึกษาระบบใหม่**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.
- วราภรณ์ บัณฑิต. (2543). **การปฏิรูปอุดมศึกษาของประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- วิชาการ, กรม. (2540). **การสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยระบบใหม่: การวิเคราะห์สภาพ ปัญหาทางเลือกและการกำหนดจุดยืนของกรมวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- วิศิษฐ์ นิพพิทา. (2536). **การสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัด ทบวงมหาวิทยาลัยตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนวและนิสิตนักศึกษา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์. (2540). “วิพากษ์เอนทรานซ์ประเทศไทย 1999”. **เนชั่นสุดสัปดาห์**. พฤษภาคม.

สุภาภรณ์ คงทวี. (2541). **การปรับแก้มเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยคะแนนสอบเข้ามหาวิทยาลัย: การเปรียบเทียบระหว่างวิธีการปรับเทียบอิกวีเปอร์เซ็นไทล์เชิงเส้นตรงและไออาร์ที**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษะ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวัฒนา อุทัยรัตน์และสร้อยสน สกลรักษ์. (2541). **การปฏิรูปการศึกษาของประเทศมาเลเซีย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี.

อุทุมพร จามรมานและคณะ. (2544). **รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาระบบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย**. Admission and Assessment Forum. กุมภาพันธ์ .

Australia. http://www.studyinfo.com/edu/edu_australia.html.

Canada. http://www.studyinfo.com/edu/edu_canada.html.

Reforms in Higher Education. <http://www.index-china.com/index-english/education-s.htm>.

United Kingdom. http://www.studyinfo.com/edu/edu_uk.html.

U.S.A. http://www.studyinfo.com/edu/edu_usa.html.

